

Nationalpark Skjoldungernes Land
Ledreborg Alle 2B
4320 Lejre

Kystdirektoratet
J.nr. 23/09170-2
Ref. Jan Kofod Winther
03-12-2023

**Dispensation til reetablering af søer, moser og ellesumpe
samt genskabe stenstrøede overdrev og stendige inden for
strandbeskyttelseslinjen på matr. nr. 1a m.fl. Bognæs Skov, Herslev,
Bognæsvej 31, 4000 Roskilde, i Lejre Kommune**

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til et landskabs- og biodiversitetsprojekt på halvøen Bognæs inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 1a m.fl. Bognæs Skov, Herslev, Bognæsvej 31, 4000 Roskilde, i Lejre Kommune.

Ansøgningen omfatter inden for strandbeskyttelseslinjen:

Dispensation til reetablering og nyanlæg af 44 søer, moser og ellesumpe både ved udgravning af søbassin, ved at skrape førne og andre aflejringer væk i udvalgte lavninger, bryde dræn og opfylde afvandingsgrøfter for at genskabe de oprindelige forhold for den naturlige hydrologi.

Dispensation til at lægge store sten tilbage i landskabet på i alt ca. 30 hektar af de opgivne dyrkningsarealer og på den måde genskabe stenbestrøede overdrev og enge samt til at plante solitære ege og hvidtjørn af lokal proveniens på de mere tørre dele.

Dispensation til reetablering af 200 m stendige.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til

- genskabelse af søer, moser og overdrev som beskrevet i redegørelsen,

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

- Terrænnændringer ved opfyldning af grøfter som beskrevet i redegørelsen. Opfyldningen kan ske helt eller delvist inden for den viste ramme for den enkelte grøft.
- Genskabelse af stendige.
- Genskabelse af stenstrøede overdrev og plantning af solitære ege og tjørn som beskrevet i redegørelsen.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2. I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende, før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Redegørelse for sagen

Bognæs er placeret i bunden af Roskilde Fjord og er en vigtig del af et enestående, sjællandsk fjordlandskab, der er et af landets smukkeste kystlandskaber. Bognæs danner en tvedelt halvø, som skiller Kattinge Vig, Bredningen og Lejre Vig fra hinanden. De to skove på Bognæs – Storskoven på ca. 177 ha og Vesterskoven på ca. 63 ha – adskilles af den lille vig, Ølvig.

Langs halvøens fligede kyst ligger græssede strandenge og rørsumpe, der flere steder går over i meget fine skovbryn og bræmmer med højstammet løvskov. Skoven indeholder stadig partier med ældgamle ege- og bøgetræer, som vidner om halvøens særlige fortid som jagtområde. Bognæs har mod syd forbindelse til Sjælland via et smalt drag.

I et samarbejde mellem ejer, Ravn Nature ApS og Nationalpark Skjoldungernes Land er der udviklet et stort landskabs- og biodiversitetsprojekt på halvøen Bognæs, der omfatter dels genskabelse af de oprindelige hydrologiske forhold ved opfyldning af grøfter og på 55 lokaliteter etableres/ retables søer eller moser, dels genskabelse af overdrev hvor der i lighed med tidligere placeres store sten og iværksættes regelmæssig græsning samt rekonstruktion af 200 m stendige.

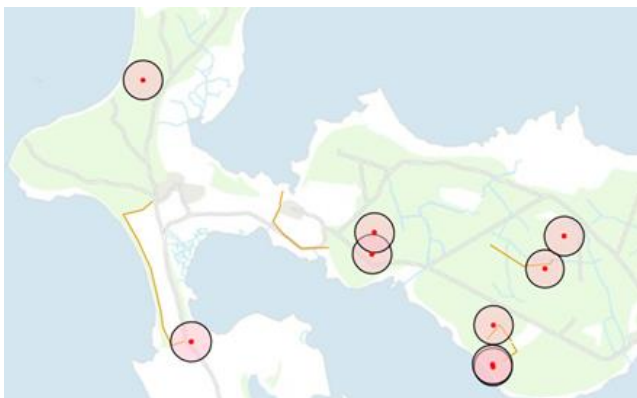
Projektet vil supplere og spille sammen med et igangværende EU-LIFE-projekt Open Woods, der skal bevare den sjældne skovbille eremit i området. Miljøstyrelsen står for at gennemføre dette projekt.

Hovedparten af Bognæs er omfattet af strandbeskyttelseslinjen, der har en udstrækning af 300 m, dog er de centrale dele af den østlige halvø beliggende uden for. Af de 55 søer/moser, der er omfattet af projektet, er 10-11 beliggende uden for det strandbeskyttede areal.

Røde markeringer viser dele undtaget strandbeskyttelseslinje

Store dele er fredskov og området er fredet og dele af arealerne er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Endvidere findes beskyttelseslinjer omkring gravhøje samt fredede diger (jf. nedenstående kort).

I ansøgningen anføres:

Vi har inddelt projektet i to temaer:

- 1. Reetablering af den naturlige hydrologi*
- 2. Reetablering af blomsterrige og stenbestrøede overdrev og enge*

Parallelt med dette vil primært ejer selv sørge for at etablere ekstensiv græsning året rundt med kreaturer, heste og den eksisterende bestand af dådyr og rådyr i stort set hele området. Det vil også være et vigtigt bidrag til at bevare og fremme naturværdierne.

1. Reetablering af den naturlige hydrologi

Reetablering af den naturlige hydrologi er den enkleste og hurtigst virkende måde at skabe variation og nye levesteder i både skovene og på de lysåbne naturarealer. Derfor vil vi tilkaste afvandingsgrøfter, bryde dræn og skrabe førne (organisk stof, som ligger oven på jorden, men som endnu ikke er nedbrudt) og andre aflejringer væk i udvalgte lavninger for at genskabe de oprindelige forhold. På denne måde vil vi reetablere og forbedre mindst 40 vådområder.

Vi vil også fjerne nåletræer og andre uønskede træarter omkring nogle af vådområderne, hvor vi i stedet vil plante spredte krat med hjemmehørende buske og træer som fx vilde roser, hvidtjørn, slåen, hassel, alm. hyld, skovabild, alm. røn og stilkeg. Dette vil skabe lyse og varierede forhold til gavn for bl.a. dagsommerfugle, insektædende fugle og flagermus.

Bognæs: Oversigtskort med angivelse af 55 lokaliteter, hvor der kan oprenses eller etableres/re-etableres søer, eller re-etableres moser.

2. Reetablering af blomsterrige og stenbestrøede overdrev og enge

Gennem de senere år er de dyrkede marker på Bognæs omlagt til permanente græsarealer. Selvom arealerne har været uden dyrkning i en periode, er de fortsat artsfattige og præget af græsser med et begrænset indslag af andre urter.

Derfor vil vi genskabe blomsterrige overdrev, strandenge og ferske enge på i alt ca. 30 hektar af de opgivne marker. Det vil vi gøre ved at så vildfrø fra sjællandske overdrev og enge. Vi vil inddеле de tidligere marker i delområder, som så vil blive tilsået over en kortere årrække (ca. 3 år). Vi vil dog bevare de mest artsrige dele af de eksisterende græsarealer, så arter herfra kan sprede sig til omgivelserne.

Der er fjernet mange store sten fra landbrugsarealerne gennem årene. Derfor vil vi lægge store sten tilbage i landskabet og på den måde genskabe stenbestrøede overdrev og enge. Vi vil også plante solitære ege og hvidtjørn af lokal proveniens på de mere tørre dele.

Tætheden af stenene forventes at blive 20-50 store sten pr. hektar. Stenene vil være i forskellig størrelse, men mange forventes at have en diameter på 50-100 cm. Det er ikke et fast princip for udlægning – udlægningen vil ske spredt med inspiration fra de eksisterende stenstrøninger på Bognæs (ovenstående billede hvor sten er markeret med rød streg)

Og endelig vil vi genetablere et historisk stendige på ca. 200 meter, som vil være med til at opdele Bognæs i flere folde.

Ad. Genskabelse af den naturlige hydrologi

Vådområdeprojekterne forventes gennemført i perioden 1/9 2024 – 31. marts 2025.

De enkelte områder er beskrevet i vedlagte notat om hydrologiske forhold. Det bemærkes, at grænsen mellem "nye søer" og "genskabte søer" ikke er entydig, idet adskillige "nye søer" anlægges, hvor der findes ældre nedgravede drænsystemer, og det kan antages, at der i mange af lavningerne, hvor nye søer anlægges, også for år tilbage har været naturlige sø-dannelser, som ikke fremgår af historiske kort.

De fysiske indgreb i det eksisterende terræn vil bestå af og udføres som beskrevet neden for:

- skrab hvorved der fjernes materiale (primært u-omsat organisk materiale) til en max dybde fra ca. 30 cm til 80 cm. Udgangspunktet er at fjerne ophobet førne og andre aflejringer, men i nogle tilfælde kan der være behov for at gå lidt dybere ned i det underliggende jordlag.
- grøfter lukkes enten punktvis eller over hele eller dele af dens udstrækning ved at den bringes i niveau ned det (oprindelige) omgivne terræn, idet opkastet jord tilbageføres til grøften og eller ved tilførsel af jord/førne. Der ansøges om en "ramme" inden for hvilken de omhandlede grøfter kan genopfyldes, således de konkrete forhold på stedet, der klarlægges under udførelsen af arbejdet, kan være bestemmende for i hvilken grad opfyldningen sker. Afgørende vil være, at formålet – at afbryde afvandingen opstrøms, hvor vådområderne genskabes – opnås, samt at landskabelige forhold tilgodeses (se bilag 3).
- For nye søer kan sø-bassinet udgraves således, at søerne tilpasset terrænet med lavvandede og jævnt skrånende bredder. Hældningen vil være fra 1:6 – 1:10 og med max. dybde fra ca. 30 cm til 80 cm.
- Afskrabet og opgravet materiale udspreddes i et jævnt lag i op til 20 cm tykkelse i det omgivende område eller anvendes til lukning af grøfter.

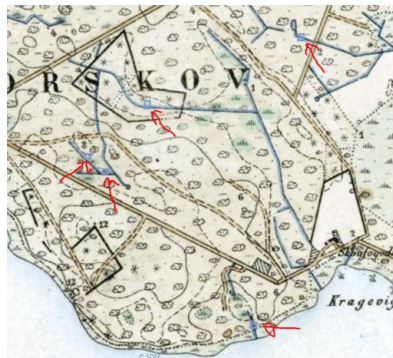
- Der vil ikke ske udsætning af fx ænder eller fisk.

Eksempel på grøft, hvor lukning kan ske ved at tilbageføre den opkastede jord, der danner volde på begge sider af grøften

Lokaliteter hvor grøfter lukkes:

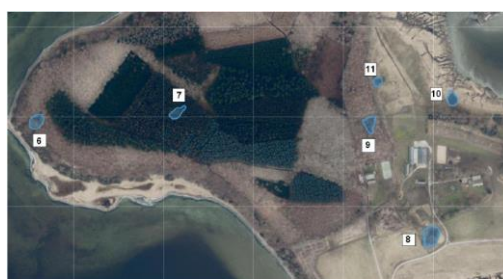

Lokaliteter med genskabte vådområder / søer (se vedlagte notat for beskrivelse af de enkelte lokaliteter):

Bognæs Sydvest: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

Bognæs midt-vest: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

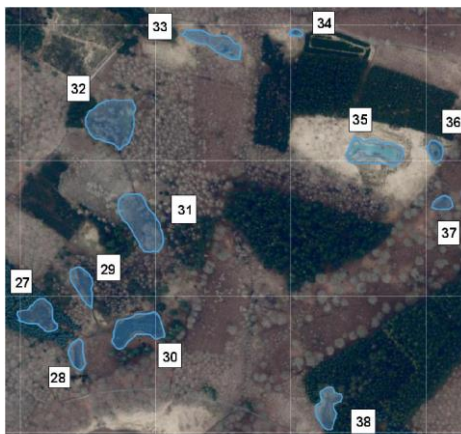

Bognæs centralt: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

Bognæs nord-vest: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

25 ligger uden for § 15

Bognæs centralt: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

Bognæs syd-øst: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

31, 32, 37 ligger uden for § 15

Bognæs øst: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

Bognæs nord-øst: Oversigtskort over mulige hydrologiske tiltag.

44, 45, 46 og 51 ligger uden for § 15

39 og 41 ligger uden for §15.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte omfatter Natura 2000-område nr. **136**: Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 120 og 199 samt fuglebeskyttelsesområde nr. 105 og 107.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses nedenfor.

Det vurderes, at projektet vil understøtte bestræbelserne på skabe gunstig bevaringsstatus for Stor vandsalamander, Klyde og Eremit samt for habitatnaturtyperne: Kalkoverdrev, Surt Overdrev, Tidvis Våd Eng, Strandeng, Brunvandet Sø, Elle- og Askeskov, Ege Blandskov og Bøg på Muld.

Det indgår i Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte herudover ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-området i negativ retning væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på projektets sigte er at genskabe optimale naturmæssige forhold for de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 136:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med småarter (3130)
	Kransnålsø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandets sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stellas mosskorpion (1936)
	Eremit* (5380)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 199		
Naturtyper:	Brunvandets sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Knarand (T)	Skeand (T)
	Krikand (T)	Troldand (T)
	Hvinand (T)	Lille skallesluger (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Sorthovedet måge (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 107		
Fugle:	Havørn (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Sortspætte (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser og lokale registreringer, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arterne: eremit, spidssnudet frø, stor vandsalamander, vandflagermus, frynseflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, brunflagermus, nordflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus og brun langøre.

Ved gennemførelsen af projektet vil det blive sikret, at der ved færdsel mv. i skovarealer, hvor eremitten lever, tages fornødne hensyn til denne sjældne skovbille. Projektet vil generelt understøtte arbejdet med at skabe gode forhold for eremitten, jf. Miljøstyrelsen EU-LIFE-projekt.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt generelt vil forbedre forholdene for de anførte bilag IV arter og ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for disse arter.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

De omhandlede projekttiltag vedr. tilkastning af eksisterende grøfter og retablering af søer, moser ol. samt udlægning af større sten i landskabet samt plantning uden for fredskovarealer og retablering af stengærde indebærer alle dispensationskrævende tilstandsændringer i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Hydrologiske forhold

Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kan der, på baggrund af en konkret vurdering, meddeles dispensation til etablering af mindre vådområder – vandhuller og moser ol. - inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været tilsvarende vandhuller/moser og/eller hvor den naturforbedrende funktion synes ret klar.

Kystdirektoratet vurderer, at genskabelsen af søer, moser og ellesumpe samt nyanlæg af søer er tiltag, der vil kunne meddeles dispensation til i forhold til de kystlandskabelige beskyttelsesinteresser strandbeskyttelseslinjen varetager.

Kystdirektoratet vurderer således, at projektet som helhed samt at de enkelte vådområder, der indgår, genskaber tidligere forhold og falder naturligt ind i landskabet, samt at den samlede naturforbedrende funktion vurderes at være reel.

Grøfter

Direktoratet finder endvidere, at dispensationen til lukning af grøfter kan meddeles som en ramme inden for hvilken den enkelte grøft (som vist på bilag 3) helt eller delvist kan tilkastes/sløjfes afhængig af de konkrete forhold.

Det forudsættes at opfyldningen udføres under hensyntagen til det omgivende landskab, således den opfyldte grøft indgår naturligt i området.

Udlæg af sten og plantning på overdrev og enge

Kystdirektoratet finder, at det ansøgte er et anerkendelsesværdigt projekt, samt at der ikke er kystlandskabelige forhold, der taler afgørende imod det ansøgte.

Det overlades til ansøger at gennemføre udlæg af sten og plantningen, idet det bemærkes, at det stilles som vilkår for dispensationen, at de udlagte sten skal fremstå "tilfældigt placeret" i landskabet med en blanding af enkelte mindre grupper og solitære sten, der skal være delvist nedgravede så de ikke henligger på overfladen. Der vil kunne udlægges op til 50 sten pr. ha.

Tilsvarende vil der kunne plantes tjørn og eg, der ligeledes skal fremstå som enkeltstående træer evt. få mindre grupper.

Kystdirektoratet kan efterfølgende påbyde ændring af det udlagte, såfremt vilkåret ikke vurderes opfyldt.

Retablering af stendige

Kystdirektoratet vurderer, at der er tale om et anerkendelsesværdigt projekt som ikke ses at være i konflikt med det kystlandskabelige interesser, der skal varetages i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Afsluttende bemærkninger

Kystdirektoratet har i ovenstående vurderinger lagt afgørende vægt på, at der er tale om et samlet natur- og landskabsforbedrende projekt. Direktoratet har på denne baggrund afvejet de enkelte tiltag under hensyn hertil, og det er vurderingen, at der herved ikke vil kunne udledes en uønsket præcedens af enkeltstående forhold, der indgår i dispensationen.

Kystdirektoratet meddeler herefter dispensation til

- genskabelse af søer, moser og overdrev som beskrevet i redegørelsen,
- Terrænændringer ved opfyldning af grøfter som beskrevet i redegørelsen. Opfyldningen kan ske helt eller delvist inden for den viste ramme for den enkelte grøft.
- Genskabelse af stendige.
- Genskabelse af stenstrøede overdrev og plantning af solitære ege og tjørn som beskrevet i redegørelsen.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Grøftelukning

Afgørelsen er også sendt til:

- Lejre kommune, post@lejre.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lejre, lejre@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lejre, lejre@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Miljøstyrelsen, ojl@mst.dk;
- Fredningsnævnet for Østsjælland, oestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Nationalpark Skjoldungernes land, npskjold@danmarksnationalparker.dk

post@lejre.dk; dn@dn.dk; lejre@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
roskilde@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; lejre@dof.dk;
oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
post@slks.dk; ojl@mst.dk; oestsjaelland@fredningsnaevn.dk;
npskjold@danmarksnationalparker.dk; thove@danmarksnationalparker.dk;
pr@ravn-nature.dk; rasmus@bognaes.com;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3. Oversigt over grøfter der lukkes

